

Taula debat

Fou l'acte més concorregut del dissabte 15 de novembre. Hi participaren vuit representants de diversos col·lectius acompanyats dels regidors Àngels Mas i José L. Buenache. Actuà de moderador Josep Armengol, arquitecte.

Recollim seguidament només aquelles intervencions de les quals els seus autors ens n'han facilitat el seu text o guió.

Associació de Veïns de les Escodines

Vagi per endavant el nostre agraïment a tots els actors (veïnes i veïns, comerços, institucions, empreses,...) que estimen el barri i treballen per transformar el Nucli Antic i, especialment, el Sector Vell del barri de les Escodines. Cal reconèixer que mai s'havien invertit tants recursos al nostre barri.

D'alguna manera, però, creiem que no acaba de lluir. Alguna cosa no haurem fet bé. L'escenari social de 2001 i l'actual de 2008 són diferents. Per aquesta raó volem donar, de manera sintètica, la nostra humil visió del que creiem que està passant, i, potser, alguns suggeriments i propostes que sumades a les altres, podran ajudar a fer de la transformació un fet.

No cal recordar que som en temps d'anomenada crisi, i que, d'alguna manera, caldrà optimitzar opcions i utilit-

zar la imaginació per a subsistir i canviar. La nostra aportació es centra en el sector vell de les Escodines. Partim de quatre enunciats generals amb les respectives propostes i suggeriments que creiem que esdevindran instruments d'intervenció integral.

1ª El Sector Vell de les Escodines no és quantitativament important. Parlem de que representa, en territori i població, només un **1%** del conjunt de la ciutat, un **10%** del conjunt del Nucli Antic i un **10%** del propi barri de les Escodines. És alhora una de les zones més estigmatitzades de la ciutat de Manresa. No obstant això, sí que es tracta d'un sector significativament molt important pel que fa a dos aspectes: la seva **situació geogràfica**, ja que es troba a les portes de la ciutat de Manresa; i l'**element històric** que representa pel conjunt de la ciutat.

Proposta 1ª: D'aquesta manera creiem que, ja que cada sector és relatiu al seu context geogràfic i social, **caldrà analitzar el Nucli Antic per territoris**, focalitzant les actuacions que es creguin convenientes amb mesures que representin un veritable impacte social al territori en qüestió.

2ª El PIRNA contempla 7 plans interns i més de 40 accions, tots ells sense una clara coordinació sistemàtica i operativa, amb un pes desmesurat cap a certs actors que intervenen al Pla (regidoria d'urbanisme i empresa FORUM). D'aquesta manera creiem que, d'una banda, les actuacions van massa enfocades a la pedra i al ciment (i algun arbre!), i de l'altra que no es dóna prou importància a la resta d'agents i actors implicats al Pla, és a dir, el veïnat que dia rere dia ha de conviure amb les actuacions que es duen a terme.

Proposta 2ª: En aquest cas, la nostra proposta s'enfoca en la **direcció del PIRNA**, que **s'haurà de basar en un equip pluridisciplinar**, equilibrat pel que fa a les parts implicades i que sigui integrador. D'aquesta manera s'assolirà una visió més àmplia de la direcció que ha de prendre la transformació i el canvi. En definitiva, una direcció del Pla que, juntament amb el suport d'un equip tècnic comunitari operatiu, ajudi a millorar les condicions de vida de les persones que viuen i conviuen al barri.

3ª L'impacte del PIRNA sobre el Sector Vell de les Escodines és, al nostre parer:

- Insuficient i lent.
- Que produeix externalitats negatives i imprevistos:
  - Inversió especulativa
  - Minsa rehabilitació d'habitatges.
  - Concentració de persones immigrants.
  - Expulsió de veïnes i veïns residents.
  - Nul·la activitat econòmica.
- Senyalen tendències per corregir.

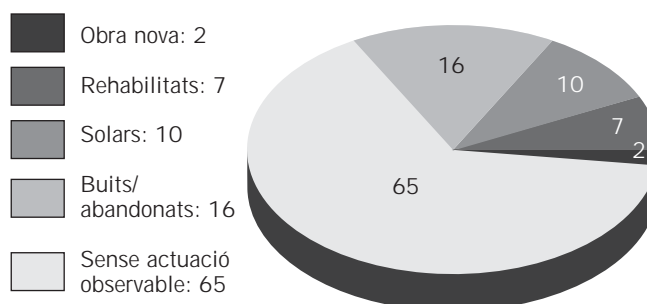
Cal afinar els quatre indicadors bàsics: **edificis/ propietats, habitatge, població i espai públic**, complementats

amb tots els mecanismes: qualitat de vida, paisatge urbà, condicions de vida i accessibilitat/mobilitat, per assolir d'aquesta manera els estàndards de tota la ciutat.

D'aquesta manera, algunes dades de l'escenari del Sector Vell de les Escodines 2008 són:

- **Edificació/Propietat: 120**, dels quals el 30% ha passat a mans d'inversors. D'aquests 120 edificis:

Estat dels edificis pel que fa al Programa d'Espai Públic

Conclusió: tan sols s'ha actuat en un **29,3%** del sector de les Escodines corresponent al PIRNA.

- **Habitatges:** Actualment, el sector Escodines té dins el PIRNA a dia d'avui uns **300 habitatges**. No obstant això, tenint en compte l'existència d'edificis buits o abandonats, edificis per rehabilitar i solars per edificar, la propensió futura podria girar el voltant del que a continuació presentem:

Relació d'habitatges que sorgeixen de l'actuació del PIRNA

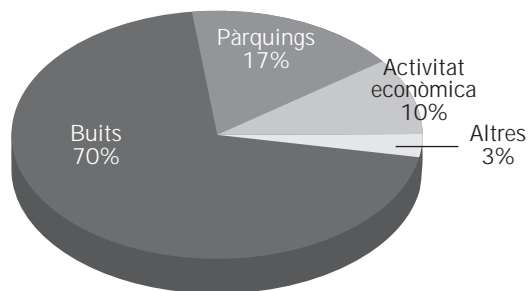
Habitatges			
15 ¹	de construcció nova	5% ²	0,45% ³
20 ¹	de la rehabilitació	6,7% ²	0,63% ³
40 ¹	d'edificis buits	13,3% ²	1,17% ³
155 ¹	de solars	51,7% ²	5% ³
230	HABITATGES TOTALS		

1. dades estimades pel coneixement del barri
2. del total de la zona Escodines del PIRNA
3. del total de la zona PIRNA

Així doncs:

- **300 habitatges** actuals, als quals caldria afegir els **230 habitatges** que sorgirien de l'actuació del PIRNA. Un **total de 530 habitatges**.
- **15 façanes rehabilitades** Un 12,5%.
- **Baixos:** Tal i com observem al gràfic, dels 120 baixos, **tan sols 12 tenen activitat econòmica**. Això representa només un **10% del total** de la zona Escodines, i un percentatge molt menor si ho traduïm a la totalitat de la zona PIRNA. **Uns 20 baixos són pàrquings (16,7%), uns 84 resten buits (70%), i els 4 restants (3,3%) a altres.**

Activitat econòmica segons els baixos dels edificis

- **Població:** La població actual al Sector Vell de les Escodines s'estructura de la següent manera: 600 persones, de les quals un 42% són autòctones i un 58% són persones immigrades. En l'últim punt, el que correspon a la perspectiva de futur 2015, podem veure quina serà la tendència pel que fa al creixement de la població, si contemplem l'augment del nombre d'habitants esdevingut de l'augment d'habitatges que en sorgirien de l'actuació del PIRNA.
- **Espai Públic:** no compleix una fusió de flux circulatori. Falta accessibilitat mecànica i dificultat per a la mobilitat.

Proposta 3ª: Caldria prendre algunes mesures, tals com:

- Introducció de nous mecanismes.
- "Rehabilitació a mida" (ajuda intensiva a la rehabilitació integral d'edificis, gestió ajuts, projecte tècnic).
- Registre obligatori de lloguers.
- Fer coincidir l'ITE i el TEDI de la Generalitat (per una rehabilitació gratuïta).
- Ordenança de paisatge urbà la Nucli Antic.
- Projecte d'activitat econòmica basat en la innovació, empenedoria i el valor afegit.
- Projecte social i cultural per a la cohesió social.

4ª Perspectiva de futur 2015. Si tenim en compte les dades esmentades en l'anterior punt, i no es corregeixen les tendències actuals, tindrem que:

Causes

- El percentatge actual de la població pel que fa a la procedència, el **58%** són persones immigrades i el **42%** restant són persones autòctones, d'un total de 1060. El percentatge podria créixer fins a resultar la proporcionalitat de **70%** persones immigrades i **30%** persones autòctones.
- Poc treball de rehabilitació dels edificis.
- Poc condicionament dels habitatges.
- Cal treballar per l'accessibilitat al barri, perquè s'hi pugui accedir a peu i amb transport públic.

Conseqüències

- Més estigmatització i *guetització*.

- Més conflictivitat per la complexitat i dificultat de gestió.
- Més edificació d'habitatge públic, però menys rehabilitació dels edificis actuals.
- Menys activitat econòmica i establiment de subsistència.
- Falta de cohesió social i estructuració política.
- Fractura amb la pròpia història del barri.
- Pèrdua dels símbols identitaris *escodinaires*.

Proposta 4ª: Pel que fa a la perspectiva de futur 2015, l'Associació de veïns i veïnes del Barri de les Escodines creiem que **cal un consell ampli de participació centrat en el Nucli Antic**, amb representants de tots els sectors, persones que viuen o treballen al Nucli Antic. Cal reconduir les tendències amb poder i capacitat de consensuar polítiques i mecanismes d'intervenció.

Conclusions

El barri de les Escodines ha patit durant anys un abandonó i una degradació que ha arribat a estats alarmants, amb conseqüències dures de marginalitat i desestructuració social, cultural i econòmica. Per això cal donar una clara percepció de transformació urbana, social, econòmica i demogràfica que ens digui que això està canviant.

Tal i com varem valorar fa un temps, l'associació de veïns i veïnes de les Escodines creiem que el Pla de Revitalització no dona un tomb a la situació actual. No capgira la segregació i gueterització a què està exposat el sector vell de les Escodines.

En tot aquest document hem fet esment de quatre enunciats generals; quatre indicadors que ens serveixen per veure que la direcció que pren el Pla no és l'adequada per al veïnat, amb les respectives propostes i suggeriments que creiem que esdevindran instruments vàlids de canvi i transformació.

D'aquesta manera, responem a les preguntes que se'ns plantejaven per a les jornades d'avaluació del PIRNA. Com a Associació de Veïns de les Escodines creiem que sí que s'està notant la revitalització del Nucli Antic, pel que fa al sector vell Escodines, però no en la línia que el veïnat espera. S'està notant en termes d'insuficiència i negativitat. I és per això creiem que cal solucionar l'efecte que el PIRNA està ocasionant al sector vell de les Escodines, i reconduir-lo amb aquestes quatre propostes:

1. Analitzar el Nucli Antic per sectors territorials i indicadors complexos que caldrà creuar.
2. Una direcció pluridisciplinar, integradora, equilibrada, i amb el suport d'un equip tècnic comunitari operatiu.
3. Instruments d'intervenció útils i operatius, amb recursos pressupostaris.
4. Una participació àmplia en un consell del Nucli Antic, amb capacitat decisòria i consensuada, que lluiti per a la transformació del Nucli Antic.

Josep Lluís Martínez

Associació de Veïns de les Escodines

Centre d'Estudis del Bages

Sembla prou evident que el patrimoni és un aspecte important quan es tracta del nucli antic de Manresa. Bona part del nostre patrimoni es situa en aquesta àrea urbana. També és evident que el patrimoni constitueix un aspecte fonamental en la identificació del nucli antic i de tota la ciutat. Per tant, seria lògic pensar que ha de ser contemplat i tractat adequadament en un pla global d'intervenció com és el PIRNA. Però, paradoxalment, no és aquesta la realitat. Ni en els objectius ni en els programes no es planteja el tema del patrimoni com a tal. Evidentment és una important mancança del Pla. Potser és la constatació que els aspectes del patrimoni no han estat mai una preocupació destacada en l'orientació i els treballs de la ciutat al llarg del temps. Només cal fer una mica de repàs per veure què ha passat en relació al Pla. L'oblit dels aspectes del patrimoni s'ha traduït en falta de previsió, en descuits, en problemes afegits, en pèrdua d'informació històrica, en actuacions d'emergència, en despeses sobrevingudes, en problemes no previstos, etc. Tot en perjudici del patrimoni.

Vist el que ha passat fins ara és evident que cal canviar la manera de tractar aquest tema. Cal considerar-lo un aspecte important a tenir en compte i donar-li el tractament adequat. En concret proposem que caldria introduir o aplicar un protocol d'actuació permanent sobre el patrimoni. Això vol dir que abans de qualsevol acció caldria estudiar els vessants del patrimoni per part d'un equip multidisciplinari. Per posar algun exemple: si s'ha d'aterar un edifici abans cal fer-ne un estudi, si s'ha d'actuar en un espai, abans cal fer-hi unes cales arqueològiques. Durant les obres caldria fer una observació atenta i continuada per detectar qualsevol cosa relacionada amb el patrimoni, com pot ser l'aparició d'algun element sobrevingut. Fa temps que es van prendre alguns acords que anaven en aquesta direcció, però la realitat ha demostrat que no es compleixen i si hi ha alguna actuació és a posteriori o es fa tard.

Des del Centre d'Estudis del Bages demanem que es protegeixin i es potenciïn els elements del patrimoni seguint la Carta de Manresa sobre el Patrimoni que es va elaborar amb consens i amb una àmplia representació social. Creiem que al PIRNA cal introduir o aplicar un protocol d'actuació permanent que vetlli de manera continuada sobre el patrimoni en totes les intervencions que es realitzin. Demanem que l'actuació sobre el patrimoni es realitzi amb un equip multidisciplinari.

Un altre aspecte que voldria destacar és que caldria fer un major seguiment de l'actuació del PIRNA. Ara n'estem parlant, però fa dos anys que no en parlàvem. Massa

temps. Els programes d'actuació sobre un espai concret, sobre un element de la ciutat, caldria que es debatessin en la fase de projecte inicial. Però a més caldria fer un seguiment de prop de la seva realització per evitar sorpreses. Un exemple: es va realitzar tot un programa sobre les façanes. Es va endegar un procés molt laboriós per estudiar i determinar els colors de les façanes del nucli antic. Ara s'estan acabant els Jutjats Nous i, oh sorpresa!, ens trobem que tindran el color negre que no era al programa. Ara tindrem una gran taca de color negre al nucli antic, cosa no prevista. Això no hauria passat si s'hagués fet un bon seguiment del projecte.

També caldria fer un major seguiment sobre l'actuació de les empreses que realitzen les obres. Com a ciutadans hem pogut sofrir molèsties, sorolls, talls a la via pública, obstacles al carrer, etc. Segurament que hi ha molèsties que són inevitables, però són totes inevitables? Un exemple concret: s'ha dit que calia fer una escomesa elèctrica per als Jutjats Nous i per això calia fer trenta dies de talls de circulació al Passeig del Riu. A vegades es té la impressió que les empreses fan el que els dona la gana, el que els va bé a elles i no es té gaire en compte el perjudici als veïns. Segurament que caldria un major seguiment de l'actuació d'algunes empreses.

El seguiment s'hauria de realitzar també a l'entorn de certes solucions i certes innovacions que s'han introduït en la realització d'alguns projectes. Voldria posar sobre la taula el tema dels paviments que s'han fet en llocs com la plaça de sant Ignasi o els Quatre Cantons. Són paviments de tipus nous, però cal preguntar-se si són prou còmodes, pràctics i satisfactoris. Si un camina per aquests paviments té la impressió que "caminen" més bé els cotxes que no pas les persones.

Manresa és una ciutat mediterrània. Hi fa sol. Tenim uns costums i unes tradicions. Això també s'ha traduït en el tipus de cases que s'han construït fins avui dia. Les novetats arquitectòniques haurien de tenir en compte aquesta realitat cultural. I passa que en alguns casos s'han importat solucions arquitectòniques provinents del nord d'Europa amb una altra cultura i on no hi fa gaire sol. En concret és criticable que certs edificis d'habitatges no tinguin balcons ni llocs on estendre la roba.

Per acabar voldria dir que ara que fem i refem la nostra ciutat seria bo que es fes un estudi i un seguiment del que han fet i fan altres ciutats properes o llunyanes. Estudiar les bones solucions que han trobat. Estudiar si d'alguna manera són aplicables a la nostra ciutat. Val la pena parar-se a estudiar bé les solucions perquè el que es faci quedarà per al futur.

Jaume Serra

Centre d'Estudis del Bages

Cambra de la Propietat Urbana de Manresa i el Bages

L'any 2001 es va aprovar el Pla integral de revitalització del nucli antic de Manresa amb l'objectiu de desplegar tot un conjunt d'actuacions encaminades a aturar el procés de degradació en què es trobava. Es tractava, doncs, de donar-li vida, de revitalitzar-lo. Revitalitzar era una expressió nova, poc usual aleshores. Revitalitzar és quelcom més que rehabilitar; això seria restituir el barri al seu primer estat o tal com era en temps reculats. Revitalitzar és recuperar allò possible, però amb una visió d'utilitat i confort per a les persones que hi habiten, adequada al nostre temps.

El desembre de l'any 2004 el Conseller de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat, el senyor Joaquim Nadal, va anunciar que el nucli antic de Manresa havia estat seleccionat com un dels primers tretze barris, que segons el govern català requerien una atenció especial i rebrien les ajudes.

Estem a les acaballes de l'any 2008. Fins aquí Manresa ha rebut aquest suport molt important que ha ajudat a millorar el Barri Antic. La imatge que es veu es ben diferent de la de fa deu anys. S'han fet obres molt importants i en alguns casos els promotors han contribuït a rehabili-

Carrer Sant Francesc, crúïlla Barreres

tar tot conservant arcs i murs originals; el catàleg de colors dona un ambient acollidor a les façanes i hi ha espais bonics, exceptuant el color gris que a alguns enamora, però que altres troben excessiu.

L'Ajuntament de Manresa, conscient de la responsabilitat que li escau, ha disposat la normativa pel que fa referència a les inspeccions d'habitatges de tota la ciutat, de més de 120 anys de construcció, coneguda com la ITE (Inspecció Tècnica d'Edificis). Tanmateix, és vigent en tot l'àmbit de Catalunya la normativa sobre la cèdula d'habitabilitat, que el 31 de desembre del 2007, obligava a tenir aquesta cèdula a tots els habitatges construïts abans de l'any 1960. I així, preveia un calendari d'actuacions fins a aconseguir que tots els pisos gaudeixin d'unes garanties mínimes, en un espai d'uns set anys.

Sobre la normativa ITE, fa pocs dies que es va publicar la notícia que un gran percentatge dels edificis més vells de Manresa no havien fet els deures. I això és preocupant no tant pel que fa al compliment de la normativa, sinó pel fet que només alguns propietaris han iniciat els seus deures; els uns ja els hauran complert i els altres estan en camí de fer-ho. Per a tots suposa una inversió molt important. També és veritat que molts no poden fer front a les obres necessàries per falta de diners. Així de clar: hi ha propietaris que viuen amb preocupació la incertesa del moment actual. Molts d'aquests propietaris van haver de suportar unes rendes mínimes sota l'antic règim dictatorial, que no els permetia la repercussió per obres que havien de finançar pel seu compte, a l'expectativa d'esperar anys per recuperar la inversió. A banda l'article 101 i següents de la Llei de l'any 1964, que preveia l'increment per la variació del cost de la vida, no tenia efectes, ja que l'adaptació de les variacions del cost de la vida (IPC) cada dos anys requeria la publicació d'un Decreto que el govern franquista no trobava mai el moment de redactar.

Veiem amb satisfacció que el Barri Antic es posi bonic, però què passa a l'interior dels habitatges? Quantes persones hi viuen? Com es podran emprendre les obres de rehabilitació que requerirà la Inspecció Tècnica d'Edificis (ITE) i on s'allotjaran les persones? Com podran pagar les obres de rehabilitació? En aquests moments, a les portes d'una recessió que ha vingut sobtada com un accident inesperat, potser seria hora de disposar de mà d'obra per treballar a l'interior dels pisos. Com està la tresoreria de l'Administració competent?

Calen ajudes per als que no poden pagar els lloguers, però també per als propietaris que durant anys han hagut de suportar rendes mínimes i que ara necessitaran aquestes ajudes per fer front a les obres que hauran d'emprendre. És cert que la Llei de lloguers de 1994, en vigor des de l'1 de gener de l'any 1995, preveia una actualització de les rendes, però hi ha casos en què no ha estat possible l'aplicació, a l'empara de la mateixa llei.

Un altre aspecte és la convivència entre persones i la utilització dels habitatges. Tenim constància de pisos amb persones d'edat avançada, que hi han viscut tota la vida, i ara es troben amb veïns novinguts que fan soroll fins a l'hora que volen, els ocupen els terrats i no es posen d'a-

Plaça Valldaura

cord ni per estendre la roba, es discuteixen o no s'entenen quan parlen. Persones que converteixen l'escala en espai per deixar mobles i altres estris que no caben als pisos, utilitzen els serveis de llum o aigua de l'escala, fan mal ús dels desguassos, que s'obstrueixen perquè hi llençen peces de roba i altres o a les nits no tanquen la porta del carrer.

Com fer front a tot això? És necessària una informació adequada, amb algun tríptic que expliqui com fer un bon ús dels pisos, de la brossa selectiva, de no malbaratar l'ús de l'aigua, de fer entendre a tots els que estan en un mateix edifici que cal respectar-lo i conscienciar que entre tots cal mantenir una bona convivència. Cal ponderar molt positivament les actuacions que duen a terme les associacions de veïns, que realitzen un treball important i altruista, les quals han de ser escoltades i ajudades.

Potser s'hauria de plantejar una actuació encaminada a motivar el diàleg entre uns i altres. Es tracta de cultures diferents i, si volem avançar, no hi ha altre remei que entendre's entre els que viuen sota un mateix sostre, vull dir en el mateix edifici. L'Ajuntament hauria de jugar un paper important a través dels serveis competents, i fomentar un bon ús dels habitatges i dels serveis comuns; tal vegada algun tríptic adreçat als autòctons encaminat a saber acollir els altres, que ensenyi a cercar sempre en la convivència més aviat allò que uneix i no pas allò que separa, aprendre a poc a poc a flotar sobre els problemes petits.

Ignasi Torras

Cambrer de la Propietat Urbana de Manresa i el Bages

Creu Roja

Com a entitat amb més de cent anys d'arrelament al Barri Antic, pensem que era necessari que l'Administració hi actués, ordenant, estimuland i donant suport als veïns i propietaris, perquè sense ajudes es feia difícil endreçar-ho.

És de justícia reconèixer els canvis físics que s'hi han produït i esperem que, a la llarga, seran en benefici de les persones.

En el nostre cas, actualment l'entitat té el seu edifici històric provisionalment tancat pendent d'una rehabilitació, que tot i les ajudes que es poden demanar, evidentment és d'un import molt elevat, però sí que moltes vegades s'ha parlat de marxar, i també moltes vegades s'ha decidit esperar, per una certa consciència de responsabilitat envers el nostre barri. Per poc que puguem, mirarem d'activar-lo en bé de la ciutat, perquè les entitats, els veïns i el comerç en són la vida i aquestes actuacions, com les del PIRNA, en són la revitalització. Quan diem *històric* volem recordar que hi van néixer Lluís de Peguera i Leonci Soler i March, tots dos manresans il·lustres. Esdeveniments que ens fan veure els edificis del barri no només per les velles pedres sinó per la seva història i vivències de les persones.

Com a agents socials actius en el PIRNA i beneficiaris d'actuacions que s'han fet, com ha estat darrerament l'adequació d'una altra planta al carrer de la Mel, on gestionem la Ludoteca Ludugurus, en aquest cas hem pogut comprovar l'eficàcia del pla. Això ens ha permès ampliar la intervenció amb els infants del barri i a la vegada s'aprofita l'espai en les hores que no hi ha infants, ja sigui amb classes de llengües, coneixement de l'entorn, alfabetització d'adults, etc.

Un altre tema és el dels espais públics de lleure per a infants i adolescents. Dèiem abans que som agents actius, ja que amb fons del Pla de Barris, i sempre en col·laboració amb els serveis socials, es gestiona un projecte per a adolescents de 12 a 16 anys que en teoria finalitza aquest any i que creiem del tot necessari. El Nucli Antic esdevé un punt de trobada informal de colles d'adolescents que a vegades provoquen conductes asocials. Mitjançant activitats esportives i educatives del lleure, procurem treballar en xarxa amb altres agents socials com poden ser Espai Jove, que es dedica a adolescents immigrants, entitats i associacions manresanes, aprofitant esdeveniments que celebren i els seus espais oberts. Adolescents que d'altra manera estarien pels carrers sense cap estímul que els permeti enriquir-se en béns culturals i conductes socials que els permetin esdevenir uns ciutadans responsables. En aquest cas especial del projecte, s'ha facilitat l'accés al pati interior dels Infants, però subjecte a un "control" horari en funció de l'acompanyament dels educadors, i manifesten sempre la falta d'espais oberts al barri, com és el de la plaça Europa, ja saturada i en perill per la proximitat dels carrers. Demanem que potser es podria habilitar i equipar per a la pràctica d'algun esport

Baixada dels Drets

alguna de les grans places o obrir els espais de lleure de les escoles.

Algunes vegades s'havia pensat de fer alguna activitat per a persones grans al local de Galceran Andreu, però les característiques de grans pujades i baixades ens feien desistir. Tal vegada ara, amb la passera des del carrer Montserrat i la intervenció a la Baixada del Pòpul, la cosa millorà en aquest sentit.

No cal dir que si ja Manresa és prou difícil per a la mobilitat, molt més ho és per a les persones amb mobilitat reduïda i el nostre barri, per les seves característiques, n'és un exemple. Demanem en totes les intervencions que es continuï pensant en aquests ciutadans.

Pensem que el Barri Antic ha de disposar de tots els serveis; hi faltaria, per exemple, una escola pública o l'ampliació d'alguna de propera. Igualment, moltes vegades s'intueix la falta d'algun centre social, perquè notem una mancança al barri d'aquest suport que ara es va traspasant a la bona voluntat d'alguns professionals i, fins i tot, de botiguers i comerciants.

Creu Roja ha d'estar al costat dels més desvalguts i, per desgràcia, com moltes altres entitats, estem notant un gran augment de demandes. Esperem i desitgem que amb PIRNA o sense PIRNA la ciutat pugui donar la resposta adequada als seus ciutadans.

Santiago Vidal
Creu Roja Manresa

Construccions F. Vidal

A Manresa s'han començat a fer algunes intervencions, però la majoria de carrers del Nucli Antic, continua sent un lloc poc atractiu per viure-hi, ja sigui per la inseguretat ciutadana, per la concentració d'immigrants, per molts carrers amb poc comerç de qualitat, sense aparcaments propers, sense prou espais oberts de resultes d'actuacions d'esponjament dels barris. És difícil de vendre el Nucli Antic actual de Manresa com un lloc agradable per viure-hi.

Tot i així crec en el futur potencial que pot oferir el nostre Nucli Antic, però encara estem només en una fase inicial de revitalització. És molt important que es continuï en aquesta línia de treball dels darrers anys. Per poder continuar millorant-lo, sens dubte, cal reeditar el PIRNA. En aquest sentit, valoro molt positivament la tasca realitzada per FORUM en les seves actuacions al Nucli Antic.

No conec en profunditat tots els plans d'actuació que engloba el PIRNA, però, d'entrada, trobo ben plantejats els objectius urbanístics fixats, sobretot pel que s'ha anat realitzant en els darrers anys.

Valoro molt les actuacions d'esponjament que s'han fet, però crec que se n'han de realitzar moltes més, perquè els espais oberts creats fan que es guanyi molt en llum, ventilació, vistes, zones verdes, parcs i equipaments. També facilita la construcció d'aparcaments subterranis. A ningú li agrada entrar en carrers estrets i foscos si no hi ha sempre punts d'esponjament visibles; és important poder arribar a establir una xarxa d'espais oberts interconnectats visualment que faci atraient el fet de passejar per tots els carrers del Nucli Antic. D'aquesta manera també creix l'interès dels comerços per establir-s'hi, i així també creix l'interès per viure-hi, i la dels promotors per construir-hi habitatges.

El problema que hi veig és que la gestió urbanística necessària per poder fer aquestes actuacions és massa lenta i passaran bastants anys per poder assolir els ob-

Obres al carrer d'Alfons XII

Vista per la banda del darrere de les cases del carrer Sant Bartomeu, a les Escodines

jectius necessaris per aconseguir un Nucli Antic interessant.

Personalment, penso que l'actual moment de crisi econòmica potenciarà més la rehabilitació d'habitatges del Nucli Antic. Cal aprofitar el moment, sobretot per l'actual frenada de la construcció d'habitatges de nova planta en altres zones de la ciutat.

Des del punt de vista dels constructors, cal dir que construir una obra al Nucli Antic sempre és molt més complicat; no hi ha espai per fer acopis de material, és molt difícil accedir-hi amb vehicles grans i, per tant, s'han de realitzar molts més viatges amb camions petits; hi ha dificultat per instal·lar-hi grues, per fer les excavacions, sobretot quan hi ha roca, que de ben segur que acabaran provocant esquerdes als veïns, etc. Resulta impossible fer soterranis per aparcament, si no és que es tracta de grans intervencions.

Tots aquests problemes fan incrementar de manera molt notable els costos de la construcció i l'Ajuntament no ens facilita gaire l'accés a les obres, les ocupacions de via pública, els talls de carrers que a vegades són indispensables. Tampoc hi ha cap tipus de subvenció per a les llicències d'obres noves. Tot això fa que sigui més senzill fer obres en zones de l'eixample on tots aquests problemes no hi són.

Crec que un mecanisme molt important que podria ajudar a desenvolupar el PIRNA hauria de ser el diàleg entre l'Administració i els constructors i promotors interessats a desenvolupar la seva activitat en el Nucli Antic, per mirar de solucionar els problemes que abans he citat i facilitar la construcció en aquesta zona.

Per últim, voldria afegir que des del Gremi de Constructors de Manresa ens agradaria que se'ns tingués més present des de les administracions públiques per poder col·laborar en la millora de l'execució de les obres al casc antic de la nostra ciutat, actuant com a vehicle de comunicació entre les empreses constructores i l'Ajuntament per solucionar els problemes de les obres en aquesta zona.

També crec que és bàsic saber vendre bé el Nucli Antic de cara al turisme exterior de la ciutat. També penso que un altre punt molt important de cara a dinamitzar el Nucli Antic és establir ajudes per a l'obertura de nous comerços, perquè això és el que atrau la gent a passejar per aquest sector de la ciutat.

David Vidal
Gerent